

במה מדליקין פרק שני שבת

ס"א מ"י פי"ג ס"א
ס"א מ"י פי"ג ס"א
ע"ב מ"י פי"ג ס"א
ב ס"א מ"י פי"ג ס"א

רבי שמעון בן אלעזר וטעם דבי ר' ישמעאל אמרו דבר אחד
וח"ל כיון דבשאר בגדים אפי' שלשה על שלשה טורח לה
שמעון בן אלעזר אמרו נקט שלש על שלש ותיקן הרב פורת דנקט
שלש על שלש משום פשקן דאפי' שלש על שלש טורח וטע"ג דאמר
לקמן (דף כ"ז) ר"ש בן אלעזר
וסומטס אמרו דבר אחד דאמר
סומטס סיככה צטווי פסולה משמע
דהא דקאמר הכא חזן מפשקן היינו
טווי ולא בגד וי"ל דעיקר מילתיה
איידי צבגדי פשקן ומי"מ דייק לקמן
מדלח קאמר חזן מצבד פשקן דצטווי
נמי איידי וח"ל מאי דוחקיה דלכ"י
לאוקמה דהנח שלש על שלש
פשקן ולימא דדוקא נקט כמו שאמר
רבא ואי משום דלא ליפוג ר"ש בן
אלעזר אמר דבי ר' ישמעאל הא
אפי' גופיה קאמר לקמן דהאי הנח
דבי ר' ישמעאל מסיק מאידך הנח
דבי ר' ישמעאל י"ל דכבירה ליה
לכ"י הא דמכבה לקמן הנח דבי ר'
ישמעאל שאר בגדים היינו אפי' שלש
על שלש וכבר דאמר בגדים אי יהיה
בהן טומאה כמו צמר ופשתיים או
יהיו טורחים לגמרי :

רבי שמעון בן אלעזר וטעם דבי ר' ישמעאל אמרו דבר אחד
וח"ל כיון דבשאר בגדים אפי' שלשה על שלשה טורח לה
שמעון בן אלעזר אמרו נקט שלש על שלש ותיקן הרב פורת דנקט
שלש על שלש משום פשקן דאפי' שלש על שלש טורח וטע"ג דאמר
לקמן (דף כ"ז) ר"ש בן אלעזר
וסומטס אמרו דבר אחד דאמר
סומטס סיככה צטווי פסולה משמע
דהא דקאמר הכא חזן מפשקן היינו
טווי ולא בגד וי"ל דעיקר מילתיה
איידי צבגדי פשקן ומי"מ דייק לקמן
מדלח קאמר חזן מצבד פשקן דצטווי
נמי איידי וח"ל מאי דוחקיה דלכ"י
לאוקמה דהנח שלש על שלש
פשקן ולימא דדוקא נקט כמו שאמר
רבא ואי משום דלא ליפוג ר"ש בן
אלעזר אמר דבי ר' ישמעאל הא
אפי' גופיה קאמר לקמן דהאי הנח
דבי ר' ישמעאל מסיק מאידך הנח
דבי ר' ישמעאל י"ל דכבירה ליה
לכ"י הא דמכבה לקמן הנח דבי ר'
ישמעאל שאר בגדים היינו אפי' שלש
על שלש וכבר דאמר בגדים אי יהיה
בהן טומאה כמו צמר ופשתיים או
יהיו טורחים לגמרי :

רבינו חננאל

רבי שמעון בן אלעזר
כתב דבי ר' ישמעאל
תני ר' חננאל דהיינו
דחיי רבא וטורח שלשה
על שלשה פשתיים
בשאר בגדים וזוהי
בגדי פשקן איכא
בנייהו ר' שמעון בן
אלעזר לא מיטע שאר
בגדים אלא משלישה על
שלישה אבל ג' על
ג' פשתיים אפילו דשאר
בגדים סבלי טומאה
והוא דבי ר' ישמעאל
סבר לא אפי' בגד
אלא צמר ופשתיים
ובגדים אחרים ששטין
משאר עיצים אי בגדים
נינהו ולא מיטע ג'
על ג' ולא שלישה על
שלישה ושקלין וטורחין

הנח
"הנח"
בגדים ה' ח' ח' ח'
זוהי
זוהי

ר' שמעון בן אלעזר וטעם דבי ר' ישמעאל

אמרו דבר אחד: ר' שמעון בן אלעזר הא
דאמר, תנא דבי ר' ישמעאל מאי היא?
*דחיי דבי ר' ישמעאל תנא דבי ר' ישמעאל
בטורה סתם ופרט לך הכתוב באחד מהן
"צמר ופשתיים" מה להלן צמר ופשתיים אפי' כל
צמר ופשתיים *אמר שלשה על שלשה *
בשאר בגדים איכא בנייהו *ד' שמעון בן
אלעזר אית ליה לתנא דבי ר' ישמעאל לית
ליה דכ"י ע"כ למה מיהת שלש על שלש בצמר
ופשתיים מימא נגעיים *מנלן דחייא *בגד
אי' לי אלא בגד שלש על שלש מנין? ח"ל
*הבגד ואימא ר' רבות שלשה על שלשה *
לאו ק"ו הוא השתא *שתי וערב* מימא
שלישה על שלשה מיבעיא, אי הכי שלש
על שלש נמי ליתי בקי' אלא שלשה על
שלישה רחזו בין לעשירים בין לעניים אתי
בקי' שלש על שלש לעניים הוא דחזין
לעשירים לא חזין לא אתי בקי' מעמא
דכתביה קרא הא לא כתביה קרא לא
בגדין בקי' ואימא ר' רבות שלשה על שלשה
בשאר בגדים אמר קרא *בגד צמר ופשתיים
*בגד צמר ופשתיים אין מיד ארזיני לא,
ואימא כי אימא, משלש על שלש אבל
שלישה על שלשה מימא *תרי מיעוטי
כתבי *בגד צמר או [בבגד] פשתיים תרי
למעוטי משלש על שלש וחד למעוטי
משלשה על שלשה, ולרבא דאמר שלשה
על שלשה בשאר בגדים איכא בנייהו
לרשב"א אית ליה לתנא דבי ר' ישמעאל
לית ליה שלשה על שלשה בשאר בגדים
כנא

יבמות ד'
מתנות למ'

ב"י ל"י

ת"ר (א) מיעוטי
כתבי בגד
צמר ופשתיים
כ"ל וכו'

כחזו על זה גם
זוהי משמע כפי'
כ"ר פורת דא

שלש על שלשה
אפי' בכלל
בגדים טוק תרי
מיעוטי מהא

לשלש על שלש
ותנא לשלשה
על שלשה וזוהי

בגד שלש בשאר
בגדים דלא
מתחא כנגעיים

מנא ליה אלא
מתחא כפי'
ואין זה טומאה

דמימא אפי'
המתע
גם

משלש על
שלש ושלש על
שלש ושלש על

שלש שלש שלש
אומרו לשאר
בגדים מיעוטי

אמר מיהבגד
אבל מי' קא
י' לרבות

מדלח קאמר כי
אומרו מנין
ג' והשתלש על

שלש דאמר
ריבוי נפקא

מריבוי אלא
בגד שלש
משמע (ח"י) :

(ב) אלא אין
לפי' ואימא

לרבות מיהבגד
שלש על שלש
בשאר בגדים

ולא שלש על
שלש בשאר
שאר בגדים
ופשתיים דהא

מדאינרדך
ריבוי לשאר
בגדים דיע

דאמר ופשתיים
כתבי שוד

דבדוקא שיה
ידע דאמר
ופשתיים כתבי

איב מה כפי'
כיון דאמר
ופשתיים כתבי

מפ' טו' ל'
לאוקמי ריבוי
לגמרי' כגמ'
ופשתיים מהא

מגריה שלש
על שלש בשאר
בגדים כמו צמר ופשתיים כתב כנאם דאמר
לקמן ק"ו צמר ופשתיים מרבב שאר בגדים
וידע מה פריך איתיה כי חזונו מנ' על ג' אלא
כנאם על שלשה טומאה מנלן כיון דאנרדך ריבוי על ג'
כנאם ופשתיים וי"ל ואימא לרבות מני' שלש על
שלש בשאר בגדים וזהו כפי' המפורסם בפ"ה :

השתא שתי וערב מיטמא

תומא לר"י דילמא הא
דחזקנ"ב א' דנגעים (מטה) כמה יהא
בפקיע ויטמא כרי לחרוג ט שלש על
שלש היינו צמר דקי"ל בצרתי דמיטמא
בשלש על שלש אבל כל כמה דלא ידעין
בצרי גס שתי וערב לא יטמא אלא
כשיהיה כדי לחרוג ט הרבה וז"ל
הכי אתי שלשה על שלשה בקי' דשתי
וערב ותיקן ר"י דנראה ט להס"ם
סכרה דאריג שלשה על שלשה עדיף
מחיי וערב אפי' כדי לחרוג ט חלק
על חלק ולרשב"א נראה דודאי צבגד
שיך לחלק בשטורח משום דכתב
רחמנא בגד דמשמע בגד שלש אבל
שתי וערב היטורח תלוי בסכרה
והיינו שלש על שלש דחיי אפילו
לעשירים דהא חיי לאלטרופי לבגד גדול : *
איתני בקי' מפרס הרב
פורח דהאי ק"ו לא נקט אלא להרווחא דמילתא וכלאו ק"ו נמי אין
נריך ריבוי לשלשה על שלשה דכיון דחזו לעניים ולעשירים בגד חסוד
הוא דהיינו שלשה על שלשה ומה לי ד' או ה' חמות כיון שגם זה
ראוי כמו זה וכן מוכח מדברי רבא דאמר שלשה על שלשה בשאר
בגדים מאי בגד ומנא ליה דילמא אינרדך קרא לבגד שלש אלא
משמע דאין חילוק בין בגד שלש לשלשה על שלשה וכן אביי דמוקי או
שלשה משום דשלשה על שלשה הוי בכלל בגד ולא נריך ריבוי וכן משמע ממאי דפריך
ויאמא לרבות שלשה על שלשה על שלשה בגד אלא השתא דלכ"י ק"ו גלי לן דבכל מקום דכתיב בגד הוי שלשה על שלשה
חיי לעניים ולעשירים לא אתי בקי' וגראה לפרס (א) דהכי פריך ואימא לרבות שלשה על שלשה פ"י שגרובה שלשה על שלשה
בשאר בגדים דהא ליתא מיעוטה למיעוטה ולמר ופשתיים אתי למעוטי שאר בגדים משלש על שלש דאין למר ופשתיים הוה מריבוי
כלל בגדים מיהבגד שלש על שלש כיון דקרא סתמא כתיב ומני' למר ופשתיים כתבי והשתלש על שלשה על שלשה על שלשה
ידע דאמר ופשתיים כתבי ולהכי דהר פריך אימא כי אימא משלש על שלש הייט קשיא ראשונה אלא שמפרס היטב :

ואימא כי אימא

כי אימא משלש על שלש
דאמר ופשתיים כתבי ולהכי דהר פריך אימא כי אימא משלש על שלשה הייט קשיא ראשונה אלא שמפרס היטב :
רבות שלש על שלשה על שלשה בגד אלא השתא דלכ"י ק"ו גלי לן דבכל מקום דכתיב בגד הוי שלשה על שלשה
חיי לעניים ולעשירים לא אתי בקי' וגראה לפרס (א) דהכי פריך ואימא לרבות שלשה על שלשה פ"י שגרובה שלשה על שלשה
בשאר בגדים דהא ליתא מיעוטה למיעוטה ולמר ופשתיים אתי למעוטי שאר בגדים משלש על שלש דאין למר ופשתיים הוה מריבוי
כלל בגדים מיהבגד שלש על שלש כיון דקרא סתמא כתיב ומני' למר ופשתיים כתבי והשתלש על שלשה על שלשה על שלשה
ידע דאמר ופשתיים כתבי ולהכי דהר פריך אימא כי אימא משלש על שלשה הייט קשיא ראשונה אלא שמפרס היטב :

תרי מיעוטי כתיבי

דלוי לאו ריבויא דוהבגד הוה מוקמינן תרי מיעוטי תרי מיעוטי תרי מיעוטי תרי מיעוטי תרי מיעוטי
המסס דהיאך נאמר דאין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות שלש על שלשה בגדים וזוהי דאמר ופשתיים כתבי וזוהי
דחיי לרבות (ח"י) ושלש על שלש בגדים ופשתיים ה"ל דטורח אלא השתא דכתיב ריבוי דוהבגד ע"כ האך תרי מיעוטי אתי למעוטי ולאו לרבות
ולא ניכתב אלא חד למר ופשתיים ואלא דיענא דאמר בגדים דלא יטמאו כנגעיים דמהיכא תיתי וידעין נמי דאמר ופשתיים מיטמו וחד מיעוטה
דלוי לאו הכי אמרו כתב רחמנא טומאה כלל צבגד למר ופשתיים דשלשה על שלשה שמינין מקי' דשתי וערב אלא דלוי לשלש על שלש אתי
לא הוה ילפינן מקי' דשיך טומאה צבגד וה"ל דאין שיך נעט אלא כתיבי וערב צבגד לא שיך נעט דמנא ליה יכא על ג' נעט כלל :

(י"א לשלש על שלש)

מלואי כשם הי'
שלש אשטורופי' וז"ל
ק"ו איב יהי שני כל
בגדים ולמה כתב ד'
מיעוט כלל בגד צבגד
שתיים אלא י"ל אפי'
יסורה דוהבגד ה"ל אפי'
מיעוט אחר מיעוט אלא
מיעוט אחר מיעוט אלא
נרובה שלש על שלש בגד
ופשתיים ומילתא נכתב
על שלש בשאר
בגדים דסכרה הוה סיהת
ק"ו י"ל חזן מיעוט
השתא לענין דבי מיעוט יתיר
כי כתיבי ופשתיים חס כן אתי תרי מיעוטי למעט ולמעוטה זה זה משאר בגדים דלוי לרבות לישוק
מכתיבי דוהבגד (ח"י) :

בגדים כמו צמר ופשתיים כתב כנאם דאמר
לקמן ק"ו צמר ופשתיים מרבב שאר בגדים
וידע מה פריך איתיה כי חזונו מנ' על ג' אלא
כנאם על שלשה טומאה מנלן כיון דאנרדך ריבוי על ג'
כנאם ופשתיים וי"ל ואימא לרבות מני' שלש על
שלש בשאר בגדים וזהו כפי' המפורסם בפ"ה :